

WVS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode: 12:00 uur d.d. 4 juni – 12:00 uur d.d. 7 juni

5.1.2e Directie Communicatie Vragen? Mail naar 5.1.2e@minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan Covid-19 Nederlanders ziek door Covid-19 Nederlanders van wie de coronavaccinatie niet geregistreerd is 	<ul style="list-style-type: none"> Familie en vrienden van getroffen 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici LHV KWF en KiKa

Samenvatting en karakterisering van de berichtgeving

- Volop aandacht voor het 'weekend van vrijheid' (AD) waarin goed gebruik werd gemaakt van de versoepelingen die zaterdag ingingen: restaurants zaten vol en konden geen reserveringen meer aannemen, in cafés waren alle tafeltjes binnen bezet, bioscopen hadden zaterdag 'een hele drukke dag' en theaterkaartjes waren al lang en breed uitverkocht.
- De mondkapjesdeal van Van Lienden blijft het hele weekend onderwerp van gesprek. Zondag doet Van Lienden als gast bij Buitenhof 'eindelijk' zijn verhaal. Zoals de kranten en FtM-journalist Jan-Hein Strop (in Nieuwsuur) benadrukken zijn er na het interview vooral nog steeds veel vragen, 'ook over de rol van de overheid'. Zo gaf Van Lienden 'een duw' (De Telegraaf) aan het LCH en het ministerie van VWS door te stellen dat hij een speelbal is geworden in een conflict tussen het LCH en VWS 'waar ik weinig mee te maken heb.' Doordat Van Lienden niet zei waar het conflict over ging en geen namen wilde noemen zorgde het interview vooral voor méér onduidelijkheid. De rol van het CDA wordt ook op veel plekken besproken. Zo benadrukt de Volkskrant dat het de vraag is of 'de top van het CDA' op de hoogte was van de miljoenenwinst van Van Lienden (wat het CDA zelf ontkent). Het AD concludeert dat zowel het CDA als het kabinet nog tal van vragen boven het hoofd hangen. Van Lienden gaf tijdens het interview aan het rendement op het verdiende geld te willen doneren 'in de richting van kanker bij jonge gezinnen en arme gezinnen'. KWF en KiKa geven aan het geld niet te zullen accepteren: "Het beste kan hij het terugstorten aan het ministerie van Volksgezondheid, vinden wij", aldus de woordvoerder van KWF. Dit geluid is ook te horen onder het algemeen publiek op Twitter: het merendeel vindt dat hij het geld moet terugbetalen aan het ministerie van VWS.
- Het AD en het Parool melden vanochtend dat 'honderdduizenden' Nederlanders nog wachten op de registratie van hun coronavaccinatie in het CIMS (Covid-vaccinatie Informatie- en Monitoringsysteem). Nu dreigt er volgens de kranten een 'race tegen de klok', omdat deze gegevens gebruikt moeten worden voor de CoronaCheck-app waarmee mensen op vakantie kunnen. Een van de oorzaken zouden de verschillende computersystemen zijn waarin de vaccinaties worden verwerkt. De LHV is niet blij dat dit nog steeds 'niet goed loopt'. "... veel mensen die zien dat hun vaccinatie niet in MijnRIVM verwerkt is, zullen de huisarts gaan bellen. Terwijl die er verder ook niet veel aan kunnen doen, en het bovendien al druk genoeg hebben." Kamerleden Paternotte (D66) en Kuiken (PvdA) zijn 'not amused'. Paternotte: "Dit was dus de reden dat Nederland in januari als laatste in de EU begon met prikken: registratie moest eerst op orde zijn. 5 maanden later..." Kuiken noemt het "pech voor wie straks op reis wil en afhankelijk is van een app."
- In gesprek met het AD stelt RIVM-directeur Jaap van Dissel dat als kinderen vanaf 12 jaar een coronavaccinatie toegediend krijgen de verspreiding van het virus komende winter met 15% geremd wordt. Dit kan volgens Van Dissel van belang zijn om de verspreiding ook in die periode laag te houden.
- Vanochtend in het AD een interview met GGD GHOR-voorzitter André Rouvoet, die aangeeft dat de GGD GHOR door de decentralisatie en 'jarenlange bezuinigingen' niet voorbereid en niet toegerust was op een pandemie. Rouvoet stelt dat er tijdens de coronacrisis vooral een gebrek aan artsen infectiebestrijding was. Volgens hem is het bron- en contactonderzoek daarop stuk gelopen en is er daar meer dan een verdubbeling van het aantal fte nodig. "In crisistijd moet je toe naar een nieuwe, landelijk aangestuurde crisisorganisatie, die onder het RIVM valt. Dat geeft de minister van Volksgezondheid meer doorzettingsmacht, dan zijn de lijnen helderder. En er moet landelijk geld worden vrijgemaakt voor de ict van de GGD's", zegt hij.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)

- LCPS meldt dat er voor het eerst sinds 6 oktober 2020 minder dan duizend (998) coronapatiënten in het ziekenhuis worden behandeld.
- ANP meldt dat het aantal coronagevallen 'zo hard' daalt, dat een belangrijke grens na lange tijd weer in zicht komt. Het dagelijkse aantal positieve tests kan binnenkort uitkomen onder de zogenoemde signaalwaarde. Als dat gebeurt, kunnen de 'alarming' van de overheid na ongeveer 270 dagen stoppen met rinkelen, aldus ANP.

Informatiebehoefte

- De Volkskrant meldt zaterdag, op basis van eigen onderzoek, dat het ministerie van VWS Sywert van Lienden de voorwaarden liet bepalen bij de 'megaorder'.
- LNAZ heeft besloten dat de ic-capaciteit verder kan worden afgeschaald en brengt het landelijk aantal bedden terug naar minimaal 1150; het niveau van voor de coronapandemie. Regio's kunnen er zelf voor kiezen om voor de ic's een hoger aantal bedden te hanteren.

- Het Veiligheidsberaad bespreekt vandaag in Utrecht hoe het het afgelopen weekend met de handhaving van de versoepelde maatregelen is gegaan, maar bij die bespreking zijn ditmaal geen ministers aanwezig. Als er vanaf eind juni nog meer versoepeld wordt, komen de burgemeesters in de zomermaanden waarschijnlijk niet meer wekelijks bijeen.
- Uit een analyse van Intrakoop, de inkoopcoöperatie van de zorg, blijkt dat vrijwel alle ziekenhuizen in 2020 een positief resultaat hebben geboekt en winst hebben gemaakt. Het rendement is vergelijkbaar met het 'gewone' productiejaar 2019, te danken aan de compensatieregeling voor het omzetverlies en de extra kosten tijdens de coronapandemie, stelt Intrakoop. De impact van de uitgestelde zorg op de productiecijfers wordt wel duidelijk: Het aantal eerste poliklinische bezoeken daalde met maar liefst 22,1%. Ook het aantal bedden daalde met 4,1% naar een totaal van 20.991 bedden.
- [FD](#) beantwoordt de volgende vier vragen over de komst van de 225.000 gratis tests: Hoe werkt het?; Voor wie is het?; Wat kost dat?; En komt het niet te laat?

Vaccinatiecampagne

- Het AD en het Parool melden vanochtend dat 'honderdduizenden' Nederlanders nog wachten op de registratie van hun coronavaccinatie in het CIMS (Covid-vaccinatie Informatie- en Monitoringsysteem). Nu dreigt er volgens de kranten een 'race tegen de klok', omdat deze gegevens gebruikt moeten worden voor de CoronaCheck-app waarmee mensen op vakantie kunnen. Volgens een woordvoerder van het RIVM zijn naar schatting nu 82,4% van de gezette prikken verwerkt in de database, wat betekent dat 1,8 miljoen vaccinaties nog niet in het systeem staan. De volgende oorzaken worden in de artikelen genoemd: gevaccineerden hebben zelf geen toestemming gegeven om de gegevens te verwerken, soms loopt de administratie van huisartsen en zorginstellingen achter, soms is er een probleem bij de communicatie tussen verschillende computersystemen en soms is het gewoon niet duidelijk wat er misgaat. In het AD ook twee voorbeelden waarbij het fout gaat. Henk van Weert (geprikt bij de GGD) ziet zijn vaccinatie wel terug, maar partner Jet (geprikt bij de huisarts) niet. Ook bij AD-adjunct-hoofdredacteur Frank Poorthuis gaat het mis: hij ziet zijn vaccinatie niet terug in Mijn RIVM. Minister "De Jonge had zelfs beloofd er een taskforce op te zetten. Dan weet je wel hoe laat het is. Dus echt verbaasd was ik niet. Een beetje bedroefd wel." Poorthuis heeft zijn huisarts om uitleg gevraagd, maar die hebben de gegevens drie weken geleden doorgestuurd.
- In gesprek met het AD stelt RIVM-directeur Jaap van Dissel dat als kinderen vanaf 12 jaar een coronavaccinatie toegediend krijgen de verspreiding van het virus komende winter met 15% geremd wordt. "De modellers hebben het alvast doorgerekend en dan zie je dat de reproductiewaarde in de winterperiode met zo'n 15 procent afneemt als je kinderen vanaf 12 jaar hebt ingeënt. Dat kan van belang zijn om de verspreiding ook in die periode laag te houden", zegt hij. "De Gezondheidsraad adviseert hier nog over, maar volgens onze prognoses heeft het effect", zegt Van Dissel.
- Via de social mediakanalen van minister De Jonge geven huisartsen aan dat ze niet de capaciteit hebben om de AstraZeneca-weigeraars voor hun herhaaloproep te bellen.
- Uitgever SDU van de gele vaccinatieboekjes meldt dat het 'ontzettend druk' is. Alleen donderdag werden er al 50.000 besteld, aldus een woordvoerder. Vrijdag kwamen daar nog zeker 20.000 bestellingen bij. Ook via de social mediakanalen van minister De Jonge geven huisartsen aan het druk te hebben met telefoontjes over de gele boekjes.
- [NRC](#) onderzoekt de oorzaken van de bijwerkingen van coronavaccinaties en stelt dat 'nog veel onzeker is'.
- Via de corporate mediakanalen van VWS en minister De Jonge vragen over vaccinatie. Men vraagt zich af waarom een prik voldoende is na een besmetting. Dat je je nog steeds aan de maatregelen moet houden en je je nog steeds moet laten testen als je volledig gevaccineerd bent en weer naar Nederland wilt vliegen, roepen vragen op: "Betekent dit dat het vaccin niet werkt?" Verder geeft een groep aan te willen weten of ze corona hebben gehad, na het nieuws dat er maar één prik nodig is, ook wanneer de besmetting langer geleden is. Dit zijn bijvoorbeeld mensen die corona denken te hebben gehad, maar nooit getest zijn omdat dat toentertijd niet mogelijk was.
- Via de corporate kanalen van VWS en minister De Jonge vragen over het vaccinatiebewijs. Men vraagt zich af of ze een vaccinatiebewijs krijgen en of dit digitaal of op papier is. Daarnaast ook de vraag of men bij het reizen een PCR-test moet doen, ook al is men gevaccineerd. Ook wil men weten hoe het vaccinatiebewijs gaat werken. Als je maar 1 vaccinatie nodig hebt na een besmetting, zal dat dan ook in alle landen geaccepteerd worden voor het vaccinatiebewijs? Dezelfde vraag wordt gesteld met betrekking tot het Janssen-vaccin. Vanaf hoe oud is een vaccinatiebewijs nodig?

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

- x

Betekenisgeving

- In het [AD](#) vanochtend een interview met [GGD GHOR-voorzitter André Rouvoet](#), die aangeeft de GGD GHOR door de decentralisatie en 'jarenlange bezuinigingen' niet voorbereid en niet toegerust was op een pandemie. Rouvoet stelt dat er tijdens de coronacrisis vooral een gebrek aan artsen infectiebestrijding was. Volgens hem is het bron- en contactonderzoek daarop stuk gelopen en is er daar meer dan een verdubbeling van het aantal fte nodig. "In crisistijd moet je toe naar een nieuwe, landelijk aangestuurde crisisorganisatie, die onder het RIVM valt. Dat geeft de minister van Volksgezondheid meer doorzettingsmacht, dan zijn de lijnen helderder. En er moet landelijk geld worden vrijgemaakt voor de ict van de GGD's." Als laatste moet er volgens Rouvoet meer aandacht naar het voorkomen dat mensen ziek worden. Nu wordt dat gezien als iets voor 'projectjes'. "Gemeenten, GGD's, zorgverzekeraars doen allemaal iets, maar het moet structureel".

- In [Trouw](#) pleit **oud ic-verpleegkundige Liesbeth Kerkhoff** voor meer flexibiliteit in de zorg. Kerkhoff wilde bijspringen in de zorg tijdens pandemie, maar dit kon volgens haar niet doordat de zorg vastzit in 'eigen kaders'.
- Via de corporate kanalen van VWS kritiek op de Fieldlabs waarbij wordt benadrukt dat mensen 'proefkonijnen' zijn, de resultaten niet transparant zijn en de evenementen er alleen maar zijn om geld te verdienen.

Vaccinatiecampagne

- De LHV is niet blij met dat de communicatie tussen de verschillende systemen nog niet goed loopt. "We willen graag dat deze problemen snel verholpen worden, dus daar proberen we ook echt druk op te zetten. Want veel mensen die zien dat hun vaccinatie niet in MijnRIVM verwerkt is, zullen de huisarts gaan bellen. Terwijl die er verder ook niet veel aan kunnen doen, en het bovendien al druk genoeg hebben." **D66-Kamerlid Jan Paternotte**: "Dit was dus de reden dat Nederland in januari als laatste in de EU begon met prikken: registratie moest eerst op orde zijn. 5 maanden later..." **PvdA-Kamerlid Attje Kuiken**: "Registratie nog steeds niet op orde, pech voor wie straks op reis wil en afhankelijk is van een app."
- **D66-Kamerlid Jan Paternotte** zegt op Twitter: "Alle Duitsers vanaf 12 (!) jaar kunnen zich vanaf vandaag melden voor vaccinatie. In Nederland kunnen zelfs kinderen met chronische ziekten van 12-17 jaar nog niet inplannen. Zelfs als hun arts het dringend aanraadt. Dat moet heel snel veranderen. #VergeetOnsNietHugo."
- In het [Parool](#) aandacht voor de achterblijvende vaccinatiebereidheid onder mensen met een migratieachterstand en strenggelovigen. Terwijl deze wijken het hardst worden getroffen door de pandemie, stelt de krant. Opnieuw stellen verschillende experts, zoals imam Yassin Elforkani en managers bij GGZ-instelling Murat Can, dat campagnes van de overheid niet werken door het wantrouwen richting de overheid onder deze groepen. Een persoonlijke benadering werkt het beste om de vaccinatiebereidheid omhoog te krijgen, aldus de experts.
- Via de social mediakanalen van minister De Jonge geven jonge mensen die wachten op een prik aan dat 60-plussers die geen AstraZeneca wilde hebben nu voordringen. Ook geeft men aan na een prik met het AstraZeneca-vaccin te hebben gehad, graag een tweede prik met een ander vaccin te willen voor een betere dekking of omdat ze bang zijn om weer sterke bijwerkingen te krijgen.

Mondkapjesdeal Van Lienden

- De mondkapjesdeal van Van Lienden blijft het hele weekend een hot item. De kranten zaterdag en vanochtend staan vol met artikelen over de deal en het media-optreden van Van Lienden gisteren bij Buitenhof, nieuwssites houden het publiek up to date over alle nieuwtjes die gedurende het weekend naar buiten komen en ook op televisie is het onderwerp veel besproken. Zo zit Van Lienden zondag dus zelf bij Buitenhof en bespreekt Nieuwsuur samen met Follow the Money-journalist Jan-Hein Strop het interview met Van Lienden. Net zoals Strop benadrukken ook de kranten vanochtend dat er nog veel vragen leven rondom het debacle, 'ook over de rol van de overheid'. Zo gaf van Lienden 'een duw' (De Telegraaf) aan het LCH en het ministerie van VWS door te stellen dat hij een speelbal is geworden in een conflict tussen het LCH en VWS 'waar ik weinig mee te maken heb.' Doordat Van Lienden niet zei waar het conflict over ging en geen namen wilde noemen zorgde het interview vooral voor méér onduidelijkheid. De rol van het CDA wordt door de Volkskrant benadrukt waarbij het de vraag is of 'de top van het CDA' op de hoogte was van de miljoenenwinst van Van Lienden, wat het CDA zelf ontkent. De vragen die onbeantwoord blijven zijn: wat is het conflict tussen het ministerie van VWS en het LCH en wat is de rol van Van Lienden hierin en welke rol speelde het CDA in de deal? Zoals het AD concludeert hangen zowel het CDA als het kabinet nog tal van vragen boven het hoofd.
- **KWF Kankerbestrijding** en **Stichting Kinderen Kankervrij (KiKa)** laten weten dat ze niet zitten te wachten op het geld van Van Lienden. De organisaties reageren, omdat ze op social media zien dat ze worden betrokken bij de discussie. "Er hangt een sfeer omheen dat wij dat geld in ontvangst zouden nemen", zegt een woordvoerder van KWF. "Maar wij vinden: dit is geld dat toebehoort aan de belastingbetaler. Het beste kan hij het terugstorten aan het ministerie van Volksgezondheid, vinden wij."
- Via de corporate kanalen van VWS en de social mediakanalen van minister Van Ark veel kritische reacties. Dat 'die 9 miljoen' weg is, is volgens velen wel duidelijk. Zaak is volgens hen om de bonnetjes van de 5,1 miljard te vinden, zodat alles wat er bij het ministerie VWS is misgegaan in beeld komt.
- Onder het algemeen publiek op Twitter richt de voornaamste kritiek zich op Van Lienden waarbij men stelt dat hij het geld 'gewoon moet terugbetalen'. Ook een groep die het nieuws aangrijpt om kritiek op het ministerie van VWS en de overheid in het algemeen te leveren doordat het ministerie Van Lienden zelf de voorwaarden liet bepalen voor de deal. Daarnaast reacties op het nieuws dat KWF en KiKa hebben aangegeven het geld niet aan te zullen nemen. Men is hierover verdeeld, een groep vindt het terecht dat de organisaties geen 'fout geld' aannemen, terwijl de andere groep het niet snapt gezien er met dit geld kinderen kunnen worden gered.
- **Opiniemaker Sander Schimmelpennick** mengt zich in het debat door in zijn column te stellen dat de overheid een nieuwe 'elitelaaig' moet krijgen, het liefst bestaande uit 'spijtoptanten' uit de private sector. Zo kan worden voorkomen dat de overheid een 'speelbal van proleten wordt', zoals gebeurde bij de mondkapjesdeal met Van Lienden.

Vooruitblik zomer en daarna

- In gesprek met het AD stelt **RIVM-directeur Jaap van Dissel** dat hij een rustige zomer voorziet, vanwege het hoge aantal vaccinaties in Nederland "... die lijken te doen wat ze zouden moeten doen: ze remmen het virus met tussen de 50 en 90 procent volgens de laatste onderzoeken, en ze zorgen ervoor dat na blootstelling mensen veel minder vaak ziek zijn, tot wel 90 procent." Of we te maken krijgen met een 'najaarsgolf' hangt volgens Van Dissel af van veel factoren, "zoals

de vaccinatiegraad en de duur van de immuniteit. En nieuwe varianten kunnen roet in het eten gooien." Van Dissel zegt niet pessimistisch te zijn over de komende periode, maar zegt dat er altijd een mogelijkheid is dat er een 'escape-variant' komt: "een mutant van het virus die onder de vaccins uitglijpt." Daarbij moeten we ook verder kijken dan Nederland, vindt Van Dissel, want als veel landen achterlopen blijft er een risico bestaan dat er nieuwe varianten blijven opkomen. "Dat moet je ook meewegen in je beleid, bijvoorbeeld door vaccins te leveren aan andere landen."

- **NVIC-voorzitter Diederik Gommers** stelt aan tafel bij talkshow Humberto te verwachten dat we ons 'nieuwe leven' aan het einde zomer terugkrijgen nu het opschiet met het vaccineren. Het is volgens Gommers nog wel spannend hoe hoog de vaccinatiebereidheid onder jongeren zal zijn. Over de volgende versoepelingen stelt Gommers dat deze, gezien het snel dalende aantal besmettingen, wel kunnen. "Het enige lastige aan ons gedrag is: als we een vinger krijgen, pakken we de hele hand. We doen dan net alsof alles voorbij is."
- **Virologen Ab Osterhaus en Bert Niesters** stellen in De Telegraaf dat het 'de goede kant opgaat' met het virus, maar benadrukken dat het belangrijk blijft om het vaccineren op peil te houden. Het grote risico is, volgens Osterhaus, dat door de sterk dalende cijfers, "personen denken dat vaccineren geen enkele zin meer heeft." Ook is het volgens Osterhaus nog maar de vraag hoe lang de vaccins beschermen.
- **Viroloog Louise Kroes (LUMC)** waarschuwt voor ervaringen van het coronavirus na de zomer, met daarbovenop een grote griepgolf. Doordat we twee jaar lang niet te maken hebben gehad met een griepvirus is er een bepaalde groepimmunitet uit de samenleving weg. Volgens Kroes kun je dan een 'rebound' krijgen, "bovenop de coronauitbraken die lokaal flink huis kunnen houden."
- Volgens NRC is de belangrijkste reden voor twijfel bij verdere versoepelingen de mogelijkheid van een nieuwe variant waardoor vaccins minder goed werken. Zo slagen de varianten erin om steeds 'wat procentjes' van de effectiviteit van de vaccins 'af te snoepen' en gaan de grootste zorgen uit naar de Delta (Indiase) variant.

Coronaherdenking

- De Volkskrant peilt hoe vooraanstaanden in de coronacrisis tegen de oproep 'een nationale coronaherdenking' - van filmmaker Eddy Terstall, predikant Coen Wessel, pastoor Jan-Jaap van Peperstraten, imam Azzedine Karrat en joodse auteur en dansleraar Henk Bakboord aankijken. **NKC covid-19-woordvoerder Robin Middel** zegt graag in gesprek te gaan met Terstall. Iedereen zoekt naar reflectie en de behoefte aan een herdenking is tastbaar, vindt Middel. "Ik verwacht binnenkort een brief van het kabinet hoe de overheid het wil organiseren." **V&VN-voorzitter Bianca Buurman** vindt het belangrijk om te herdenken, "maar we zitten er nog middenin." Medewerkers in het ziekenhuis zijn voorlopig nog niet klaar met de coronazorg en er moet nog begonnen worden aan een serieus herstelplan, zegt Buurman. "Als we maar niet de illusie hebben dat het na een herdenking klaar is." **LNAZ-voorzitter Ernst Kuipers** noemt het 'een uitstekend idee'. **NVIC-voorzitter Diederik Gommers** vindt een covidbestrijdingsdag 'passender' dan een herdenking. "Mensen hebben nu behoefte aan positiviteit en perspectief. [...] Laten we in het najaar een nationale feestdag organiseren en met zijn allen lekker veel te dicht op elkaar staan." **Huisarts, wereld- en olympisch kampioen hockey en bij Spelen Tokio 'covid-liaison' namens NOC*NSF Joyce Sombroek** zou 'vooral' van de slachtoffers van covid-19 willen weten of zij een herdenking zien zitten; "van de verpleegkundigen op de IC's [...] tot de mensen die het moeilijk hebben, omdat ze hun baan zijn kwijtgeraakt of chronisch moe zijn." **Chirurg in opleiding en olympisch kampioen lichte dubbel twee roeien in Rio 2016 Maaike Head** zit 'absoluut' niet te wachten op een herdenking. Head werkt in het ziekenhuis in Sittard en vertelt dat mensen daar het woord corona niet meer kunnen horen. "Maar gaan we dan de doden herdenken? Wat is de boodschap? Het past toch meer bij een oorlog? We kijken in het ziekenhuis vooral vooruit, ik zie overal wachtlijsten. We moeten eerst een enorme achterstand aan reguliere zorg wegwerken", vindt Head. **Directeur begrafenisondernemer DELA Edzo Doeve** zegt dat DELA het nu te vroeg vindt om te oordelen over een structurele dag van reflectie of herdenking, maar dat zij het voorstel steunt "als de pandemie is bestreden en de maatregelen niet meer van kracht zijn." **Woordvoerder Nationaal Comité 4 en 5 mei Gerben van den Berg** laat weten dat het Nationaal Comité 'graag' meedenkt met de organisatoren van een eventuele nationale coronaherdenking. **D66-Kamerlid Jan Paternotte** vindt het een 'mooi initiatief vanuit de samenleving'. Paternotte vindt het belangrijk om rekening te houden met de situaties die nog gaande zijn: de mensen die nog in het ziekenhuis liggen, de economische gevolgen en 'code zwart' in Suriname.